

EL BUTLLETÍ DELS BOSCOS DE RIBERA

Butlletí nº 6

Juny 2022

LIFE ALNUS—EL BOSC DEL RIU

Re-marcatge de fusta morta al Ter

13 d'octubre de 2021

Dins del seguiment del nostre “**Protocol de desplaçament de fusta morta en espais fluvials en conques mediterrànies**”, continuem amb el re-marcatge dels elements de restes llenyoses que ens serviràn com a eina de control per poder oferir, a la llarga, possibles solucions basades en la natura des d'un enfocament innovador.

Les grans restes llenyoses influeixen en la morfologia dels rius i a processos d'erosió i retenció de sediments, creant grans àrees de sedimentació. Contribueixen a la dissipació dels efectes de les riudes al dissipar part de l'energia del flux de l'aigua i a la retenció de sòlids i partícules en suspensió. Formen part del sistema fluvial i contribueixen a la seva biodiversitat com a microhàbitats i a la retenció de carboni en el sòl. Tot i així, l'acumulació de fusta morta en els rius augmenta el risc de danys a infraestructures (com ponts i preses) i de causar un augment dels desbordaments.

Per avaluar els possibles efectes en la geomorfologia dels rius, és important entendre la distribució de la fusta en els rius, moviments i temps de permanència en el seu lloc.

Entendre la dinàmica de mobilització de la fusta morta en riberes i lleres fluvials, permetrà elaborar orientacions de com gestionar-la per mantenir o potenciar la dinàmica ecològica dels rius i, a la vegada, disminuir els riscos per les infraestructures. Aquesta necessitat és prioritària, especialment, en els casos de grans cúmuls de fusta morta produïda per les crescudes extraordinàries on, com a mesura de gestió, se sol procedir amb la seva retirada sistemàtica, sense atendre a criteris ecològics per preservar-la allà on no suposi un risc significatiu per les infraestructures fluvials.

De moment, d'ençà de les crescudes que va originar el Glòria el 2020, no n'hi ha hagut cap de prou entitat com per poder mobilitzar cap dels elements que tenim marcats. Pacència i aigua!

Treballs silvícoles de millora del bosc de ribera a la Riera de Vallforneres de Cànoves i Samalús

26 de novembre de 2021

En el marc de les actuacions de l'acció C2 *Treballs silvícoles de millora de l'hàbitat* a la conca del Besòs, s'han impulsat diverses accions coordinades per l'Ajuntament de Granollers i el Consorci del Besòs-Tordera per tal d'actuar sobre un tram molt concreta de la riera de Vallforneres al seu pas per Cànoves.

Els tractaments, concretament, s'han fet per a l'**erradicació d'espècies al·lòctones invasores**, com la robínia (*Robinia pseudoacacia*), l'**anellat d'arbres de grans dimensions**, principalment plataners (*Platanus x hispanica*) i la **retirada**, mitjançant la tala i tècniques de poda d'alçada, **de diversos peus de robínia i plataner**, per tal de prioritzar les espècies de ribera presents, com ara el verns (*Alnus glutinosa*). Els treballs han sigut efectuats per l'empresa Virens de Cardedeu i les restes d'aquests treballs

han sigut aprofitats per les propietats que, de bon grat, han cedit el permís per a poder efectuar aquestes actuacions dins de les seves propietats.

Una fracció petita de la brancada més gruixuda d'aquests treballs, servirà per la [construcció de refugis de fauna](#), concretament per a llúdrigues, en diversos punts del riu Congost.

Comencen les obres a l'àmbit de l'illa de les Gambires i del Sorral a les Masies de Voltregà

3 de gener de 2022

Un dels projectes demostratius més grans del projecte LIFE ALNUS ha començat a caminar definitivament cap a la seva execució. Després de mesos i anys treballant una proposta tècnica complexa i altament innovadora, almenys a casa nostra, el projecte arriba al moment decisiu de la seva execució.

L'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) ha adjudicat les obres per a la [restauració de l'espai fluvial de les Gambires i l'illa del Sorral](#), en un tram de quatre quilòmetres de la llera del riu Ter, al seu pas pels municipis de Torelló i les Masies de Voltregà, a la comarca d'Osona. Els treballs iniciats suposaran una inversió propera als 450.000 euros, consistents en actuacions de restauració hidromorfològica, d'acord amb els objectius plantejats en el projecte Life Alnus, del qual l'ACA hi participa com a soci.

Les actuacions relatives a l'illa de les Gambires, on el Ter es divideix de manera natural en dos braços, consisteix en l'aportació de graves al canal principal del riu per compensar la seva manca i afavorir la sobrelevació de la làmina d'aigua, perquè així l'aigua circuli també pel canal secundari. Això farà possible que millori la connexió hidrològica de la illa de les Gambires i es puguin recuperar vernedes, hàbitat d'interès comunitari prioritari, actualment en regressió, alhora que s'actuarà sobre la vegetació, eliminant les espècies exòtiques presents a l'illa.

Pel que fa a les mesures previstes a l'illa del Sorral, aquestes consistiran en la demolició de la passera i descompactat del camí d'accés, aportar i redistribuir graves d'aigües amunt a aigües avall donat el funcionament de trampa de sediments de la passera.

En l'actual període de planificació (2016-2021) que impulsa l'ACA, i on s'estan destinant 8,7 MEUR en mesures per actuacions de recuperació de la morfologia fluvial i les riberes a les conques internes de Catalunya, podem comentar que aquesta actuació concreta al Ter suposa una obra de restauració i rehabilitació hidromorfològica de gran envergadura i que genera un precedent molt important en la replicació d'aquest tipus d'actuacions en altres racons del territori gràcies al tercer cicle de planificació (2022-2027), es preveu destinar més de 44 MEUR per a la restauració hidromorfològica en conques internes de Catalunya.

Construcció de refugis de fauna

17 de gener de 2022

Amb les restes llenyoses d'espècies al·lòctones, provinents de les tallades efectuades per l'acció C2 a la riera de Vallforners a Cànoves. Una fracció petita d'aquesta brancada més gruixuda, ha servit per la construcció de refugis de fauna, concretament per a llúdrigues, en diversos punts del riu Congost.

De la mà del Consorci del Besòs, la Fundació Rivas i el Grup de Biologia de la Conservació del CTFC, es van plantejar diversos punts d'interès per ubicar aquests refugis.

La construcció ha vingut de la mà del Centre Especial de Treball especialitzat Helix de la Fundació Viver de Bell-lloc de Cardedeu.

Gràcies a tots i totes per la feina!

Visita de TV3 a les zones d'actuació de la conca del Besòs

28 de gener de 2022

Amb la comunicació de la construcció dels refugis per llúdrigues al riu Congost, l'equip de la delegació Maresme-Vallès Oriental de TV3 ens va visitar aquest passat més de gener per tal de poder fer arribar el projecte LIFE ALNUS arreu de Catalunya.

Al llarg de la gravació vam donar a conèixer diversos punts i actuacions fetes en el marc del projecte, intentant reflexionar entorn a la recuperació de la dinàmica fluvial i de la importància de la recuperació dels hàbitats riparis.

Trobareu la notícia a l'enllaç següent: <https://www.ccma.cat/tv3/alcanta/telenoticies-comarques/recuperacio-del-riu-congost-amb-el-projecte-life-alnus/video/6148198/>

Acords i autoritzacions amb propietats de boscos de ribera

Febrer i març de 2022

Per tal d'iniciar les obres de l'acció C2. *Mesures silvícoles de restauració de les vernedes*, amb l'objectiu de millorar l'estructura i la qualitat ecològica de les vernedes més estratègiques de la conca del Ter, mitjançant treballs silvícoles i d'eliminació d'espècies invasores, així com reintroduir l'hàbitat en trams desestructurats o extingits en el passat i així millorar la connectivitat de l'hàbitat, hem reemprem els [contactes amb diverses propietats](#) arran de riu per tal de que ens permetin l'accés a les seves finques i ampliar, així, la millora i protecció dels boscos de ribera en prop de 120ha al llarg del riu Ter.

Jornada LIFE ALNUS en el marc de les Jornades Naturalistes d'Osona

2 d'abril de 2022

Amb l'inici de les obres de l'actuació C3. *Restauració de rius fortament incidits o modificats geomorfològicament*, al riu Ter al seu pas per Torelló i les Masies de Voltregà, en el marc de les Jornades Naturalistes d'Osona, s'ha promogut una [visita tècnica de camp](#) per seguir donant a conèixer, comunicar i explicar la importància de la recuperació hidromorfològica com a base per a la recuperació de la dinàmica de tot el sistema fluvial i ripari de la conca del Ter.

Una desena de persones van acompanyar a la delegació del LIFE ALNUS (CTFC i CERM) i la direcció d'obra (ENGHYDRA) al llarg de l'àmbit d'actuació de les obres. Allà es repassaren les tècniques i accions que permetran la reconexió de l'illa i l'antic braç secundari, amb el riu Ter.

El "Projecte de Rehabilitació hidromorfològica entre l'illa de les Gambires i la finca d'Espadamala de Baix (Torelló), incloent l'Illa del Sorral (les Masies de Voltregà), al riu Ter" consisteix en l'actuació en un tram de gairebé 4 km del riu Ter, mitjançant actuacions de recuperació de la morfologia, la connectivitat i les ribes i riberes a la conca del Ter; potenciant així la

conservació de a escala regional i europea de l'hàbitat d'interès comunitari prioritari amb codi 91E0* (bosc al·luvial d'*Alnus glutinosa* i *Fraxinus excelsior*) mitjançant la seva restauració i millora, d'acord amb els objectius del projecte LIFE-ALNUS.

Jornada conjunta LIFE INVASQUA i LIFE ALNUS sobre espècies invasores

1 i 2 de juny de 2022

Els propers 1 i 2 de juny de 2022 tindrà lloc una jornada conjunta entre el **LIFE ALNUS** i el **LIFE INVASAQUA** sobre espècies invasores. El primer dia de jornada es durà a terme a la sala Prat de la Riba de la Institució Catalana d'Història Natural i l'Institut d'Estudis Catalans a Barcelona.

Sota el títol d' "Ecosistemes fluvials funcionals: més resistents a les invasions i més resilients als seus impactes", les jornades comptaran amb diverses ponències tècniques i una taula rodona amb les dues direccions generals del DACC i la direcció de l'Agència Catalana de l'Aigua.

L'endemà, la jornada es durà a terme a la conca del Besòs. concretament s'efectuarà una sortida de camp a la riera de Vallforners a Cànoves per conèixer, in situ, algunes actuacions d'eliminació d'espècies invasores i, a continuació una visita a l'espai natural de Can Cabanyes a Granollers, on s'hi farà una observació de fauna aquàtica invasora mitjançant pesca elèctrica.

[illegible]

Segueix-nos a:

